

**Ekspertyza ornitologiczna i chiropterologiczna budynku Lubelskiego Samorządowego
Centrum Doskonalenia Nauczycieli, oddział w Zamościu**

Przemysław Stachyra

Zamojskie Towarzystwo Przyrodnicze, ul. Oboźna 19/8, 22-400 Zamość

509 667 780; przemekstachyra@wp.pl

Zakres opracowania

W niniejszym dokumencie przedstawiono uwarunkowania przyrodnicze budynku Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli / oddział w Zamościu, ul. Sienkiewicza 5, 22-400 Zamość oraz otaczającej zieleni na potrzeby opracowania projektu i wykonania termomodernizacji. Ponadto, opracowanie ma na celu wskazanie zaleceń jakie inwestor powinien zastosować podczas prac budowlanych, w kontekście ochrony stanowisk lęgowych chronionych gatunków występujących na omawianym budynku i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Inwentaryzację przyrodniczą realizowano w latach 2015-2018 podczas inwentaryzacji stanowisk lęgowych sów *Strigiformes* i jerzyków *Apus apus* w Zamościu, uzupełniając ją o wizję lokalną wykonaną 22 stycznia 2019 roku, podczas której dokładnie sprawdzono obiekt pod kątem występowania gniazd ptaków oraz nisz i otworów będących potencjalnym miejscem lęgów a także zinwentaryzowano gniazda na drzewach w pobliżu budynku. Dokonano również przeglądu lokalnej zieleni sąsiadującej z budynkiem w aspekcie potencjalnych kolizji z wykonaniem prac budowlanych.

Celem niniejszego projektu budowlanego jest wykonanie termomodernizacji ścian zewnętrznych i połączeń dachowej budynku, który powstał w latach 1970. Projekt zakłada wykonanie docieplenia ścian w technologii bezspoinowej, z zastosowaniem warstwy styropianu; izolacji termicznej stropodachu z użyciem wełny mineralnej szklanej granulowanej oraz wymiany stolarki okiennej na parterze i piętrze obiektu.

Diagnoza ornitologiczna i chiropterologiczna budynku oraz wskazania kompensujące i wspomagające

Na budynku Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu nie stwierdzono rozmnażania i zimowisk nietoperzy. Podczas prac brak obserwacji gatunków oraz śladów obecności (zwłaszcza odchodów).

Awifaunę lęgową budynku reprezentują 2 gatunki: jerzyk *Apus apus* (1-2 pary) i wróbel domowy *Passer domesticus* (2-3 pary). Stanowiska rozrodcze tych gatunków stwierdzono w otworach stropodachu. W niszach okiennych brak jest gniazd oknówki *Delichon urbicum*, a w zakamarkach nie znaleziono gniazd gatunków wykorzystujących budynki do zakładania gniazd, głównie sierpówki *Streptopelia decaocto* i kopciuszka *Phoenicurus ochruros*.

Z punktu widzenia priorytetu ochrony stanowisk gatunków ptaków na modernizowanych budynkach – kluczowym gatunkiem jest jerzyk *Apus apus*, którego populacja w Polsce (w obszarach zurbanizowanych) jest w regresie, głównie wskutek prowadzonych na szeroką skalę termomodernizacji budynków bez wdrażania działań ochronnych i kompensujących. Omawiany obiekt znajduje się w zasięgu lokalnej populacji jerzyka *Apus apus*, stąd też w działaniach ochronnych proponuje się montaż na północnej i południowej elewacji budynku – czterech budek lęgowych (po dwie na każdej ścianie) dla tego gatunku jako działanie wspierające lokalną populację. Należy zaznaczyć, iż zajęte budki dla tego gatunku nie są źródłem zabrudzeń elewacji. Budki dla jerzyka (gotowe konstrukcje, które można zamówić pośród wielu ofert w Internecie) należy przymocować do ściany (około 20-40 cm od górnej krawędzi dachu i w odległości min. 1 m między sąsiadującymi budkami) i wówczas wykonać prace budowlane (okleić styropianem i otynkować). Tego rodzaju działania wdrażane coraz powszechniej w tożsamyh projektach budowlanych – stają się standardem prac termomodernizacyjnych połączonych z czynną ochroną gatunków ptaków. Postuluje się również instalację dwu budek dla wróbla domowego (gotowe konstrukcje, np. trójstanowiskowe dostępne są w ofercie internetowej). Budki dla wróbli proponuje się przymocować w szpalerze jesionowym sąsiadującym z budynkiem.

Podczas realizacji prac budowlanych wskazuje się ograniczenia czasowe. Z uwagi na stwierdzone stanowiska lęgowe gatunków chronionych, termomodernizację należy realizować od początku sierpnia (po opuszczeniu stanowisk lęgowych przez omawiane gatunki ptaków) lub przed okresem rozrodczym (od 1 marca), w tym przypadku zamykając w pierwszym

rzędzie dostęp ptaków do nisz lęgowych (otwory stropodachu) aby w sytuacji ewentualnego ich zajęcia nie doszło do zamurowania ptaków w przestrzeni stropodachu.

Diagnoza ornitologiczna zieleni otaczającej budynek

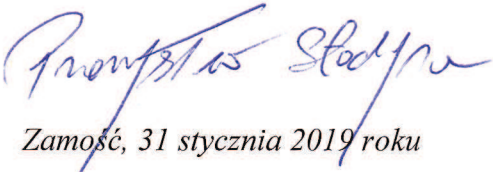
W bezpośrednim sąsiedztwie budynku występuje szpaler jesionów wyniosłych *Fraxinus excelsior*. Drzewa są w dobrej kondycji m.in. poprzez wykonane wcześniej cięcia pielęgnacyjne. Na jesionach stwierdzono gniazdowanie pięciu gatunków ptaków: grzywacza *Columba palumbus*, dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus*, kwiczoł *Turdus pilaris*, kosa *Turdus merula*, zięby *Fringilla coelebs*.

Drzewa występujące w bezpośrednim sąsiedztwie budynku nie będą kolidowały wg autora opracowania z planowaną inwestycją. Według informacji Inwestora, drzewa nie będą objęte planem cięć interwencyjnych związanych z realizacją prac budowlanych. O ile zostaną zastosowane czasokresy prac, nie istnieje zagrożenie wystąpienia negatywnych oddziaływań na populacje gniazdujących w szpalerze gatunków ptaków wynikających z realizowanych prac budowlanych.

Opracowanie

Przemysław Stachyra

Zamojskie Towarzystwo Przyrodnicze
22-400 Zamość, ul. Oboźna 19/18
NIP 922-27-73-173 REGON 060094260
KRS 0000243750

Zamość, 31 stycznia 2019 roku